

วารสาร มจร.หริภุญชัยปริทรรศน์

Journal of MCU. Haripunchai Review

ISSN: 2672-9792 (Online)

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565

Vol.6 No.2 July-December 2022

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยสาขาวิชา ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนของนักวิชาการทั้งภายในและภายนอก และเพื่อสนับสนุนให้เกิดวารสารทางวิชาการกลางของมหาวิทยาลัย

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ต้องเป็นภาษาไทย จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 3 ท่านต่อบทความ ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของมหาวิทยาลัยหรือกองบรรณาธิการ วารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์

เจ้าของ

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน วิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 192 หมู่ที่ 2 ถนนลำพูน-ป่าซาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000 โทรศัพท์ 053 – 563163 ต่อ 100 Fax ต่อ 105 <http://lpn.mcu.ac.th/lpn/>

กองบรรณาธิการวารสาร

บรรณาธิการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ ใจสิทธิ์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ บุญรัตน์

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ : นายพุทธิพงษ์ กันทะรส

กำหนดเผยแพร่ : ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน- ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม)

คณะกรรมการกองบรรณาธิการ

พระครูสิริสุตตานุกุต,ดร.ผศ.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูโกวิทธรรมธาดา,ดร.ผศ.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญญา	มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยนันทธรรณ ขาวงาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ เลิศสมพร	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ อุปสอด	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

ศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์, การบริหาร การศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาอื่นๆ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์,ดร.
 พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศาสตราจารย์,ดร.
 พระครูโสภณปริยัติสุธี, รองศาสตราจารย์ ดร.
 พระครูสิริสุตตานุกุต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม
 รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศรีนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย พลเมืองดี
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง
 รองศาสตราจารย์ พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ
 รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ นิเทศศิลป์
 รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง
 รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สิงอุดม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรินทร์ ณ วันนา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรสร แสนวงศ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ มหากันธา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรปรัชญ์ คำพงษ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาเดช อุปนันท์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิชัย วงษ์สอาด

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

สาขาวิชาศาสนา, ปรัชญา, พระพุทธศาสนา, สังคมวิทยา, รัฐศาสตร์, รัฐประศาสนศาสตร์,
 การบริหารการศึกษา, นิติศาสตร์ และสาขาอื่นๆ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา จงแก้ววัฒนา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.สนอง วรอุไร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญลือ เผือกผ่อง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทวัฒน์ รัตนศักดิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ สมหมาย เปรมจิตต์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.จารุณี มณีกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ สิริกร กาญจนสุนทร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวคนธ์ สุดสวาสดี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.เดชชาติ ตริทรัพย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กัณตภณ หนูศรีแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงใจ บุญกุศล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รองศาสตราจารย์ ดร. ชะลอ รอดคอย	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ ภัคดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยนันทธร ขาวงาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร. โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระธรรม เนียมน้ำเพชร	มหาวิทยาลัยเนชั่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิปัตย์ บุญเหมาะ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ดร.ธีระวัฒน์ แสนคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ดร.จักรี ศรีจารุเมธีญาณ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พิธีงานอักษร

ดร.นฤพันธ์ สมเจริญ	พระมหาดรรชนีพล นริสโร
ดร.ปิ่นปิ่นท์ เหลืองพิทักษ์	ดร.จันทร์สม ตาปูลิง

ออกแบบปก ภาพ/ศิลปกรรม:

นายกฤษดาภรณ์ กองเงิน

สำนักงาน : ศูนย์บัณฑิตศึกษา อาคาร 2 ชั้น 2 วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน 192 หมู่ที่ 2 ถนนลำพูน-ป่าซาง
อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000 โทรศัพท์ 053 – 563163

จัดพิมพ์โดย : วารสาร มจร.ทริภูษิตปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัย
สงฆ์ลำพูน (ออนไลน์)

บทบรรณาธิการ

วารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์นี้เป็นปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคมพ.ศ. 2565 คณะกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กลั่นกรอง (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์โดยคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด ควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการซึ่งเนื้อหาสาระในเล่มประกอบด้วยนักวิชาการและเรื่องดังต่อไปนี้

พระมหาณัฐฐานันท์ อนาลโย (กุลจรัสโกสิน) พูนชัย ปันนียะ และพระมหาธัชพงศ์ สุพรหมพลโย (คิดอ่าน) ผลงานเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนทางสังคมและความคงอยู่ของพระคิลานุปัฏฐากในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 7 พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ตามหลักภาวะ 4 ดังนี้ 1) ด้านร่างกาย ตามหลักกายภาวนา 2) ด้านจิตใจ ตามหลักจิตตภาวนา 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ตามหลักศีลภาวนา และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม ตามหลักปัญญาภาวนา ส่วนด้านวิชาการ การอบรมโครงการอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด, ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนปัจจัย 4 ด้านการสนับสนุนทางสังคม การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรศาสนา และด้านการคงอยู่ การปลูกฝังอุดมการณ์ให้ยึดมั่นในบทบาทและพันธกิจ

กขพรรณ จันทรา พระชนานันท์มณี, ผศ.ดร. และโสภณ บัวจันทร์ ผลงานเรื่อง การดำเนินชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอน้ำหนาว จังหวัดน่าน พบว่า ความเชื่อแบบพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัวเกี่ยวข้องกับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย โดยเฉพาะเรื่องบาป บุญ อกุศลแห่งกรรม ประเพณีทางพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัวที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์, ประเพณีตานกล้วยสาก, ประเพณีตานตุง, การปักเ็นหรือการปลูกบ้าน, ตั้งธรรมหลวง ส่วนวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัวผสมผสานอยู่ในวิถีชีวิตประจำวันเช่น การกิน, ภาษา, การทอผ้า และการแต่งกาย 2) การดำเนินชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอน้ำหนาว จังหวัดน่าน มีการดำเนินชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการยึดหลักการพื้นฐาน 5 ข้อ หรือศีล 5

อนันต์ แยมไพลย์, พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ และเทพประวิณ จันทรแรง ผลงานเรื่อง การมีส่วนร่วมเชิงพุทธบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำทะเลสาบดอยเต่า อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1. มีการประชุมหารือและตรวจสอบข้อเท็จจริง ในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ มีการชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทำความเข้าใจกับราษฎรให้ทราบถึงแนวทางการช่วยเหลือ 2. มีการลงพื้นที่โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำทะเลสาบดอยเต่า ได้แก่ การจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ แนวทางการมีส่วนร่วมเชิงพุทธบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำทะเลสาบดอยเต่า อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมเชิงพุทธบูรณาการประกอบด้วยหลักความมีเมตตา ความกตัญญูต่อแหล่งน้ำ ตามหลักพระพุทธศาสนา

พระมหาอาคม อุตตเมธี ประสงค์ หัสรินทร์ และพระครูปรีดิคุณรังษี ผลงานเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย 1) ปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหาของรายวิชาการที่รัดกุม 2) ควรจัดรายวิชาที่เนื้อหาเกี่ยวเนื่องในคาบเรียนต้น ๆ ของรอบเช้าและรอบบ่าย หรือจัดรายวิชาที่เนื้อสัมพันธ์กันไว้ต่อเนื่องกัน 3) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูได้เรียนรู้ เข้าใจ 4) ควรมีการติดตามการเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ 5) ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอด้วยการจัดสรรงบประมาณและการรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา หรือสนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อนวัตกรรมที่เอื้อต่อการสอนด้วยการให้คำตอบแทน และ 6) ควรนำนักเรียนไปค้นหาความรู้ในแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบทเรียนนั้น ๆ

เกษญากร เชื่อนคำ ผลงานเรื่อง การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในโครงการพระราชดำริของกลุ่มแปรรูปกาแฟเดอเม้งมณีพุกซ์ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามหลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อพัฒนาบุคลากรภาครัฐและประชาชนให้เกิดทักษะและเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วม ทาน โอบอ้อมอารี การทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปิยวาจา วจีไพเราะ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการสื่อสาร อัตถจริยา สังเคราะห์ ชุมชน มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสมานัตตตา วางตนพอดี มีมาตรการในการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในโครงการพระราชดำริ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางปฏิบัติต่อไปอย่างยั่งยืน

จักรพงษ์ มะโนชัย ผลงานเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการความขัดแย้งในท้องที่ของฝ่ายปกครองในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการความขัดแย้งตามหลักสารณียธรรม 6 ในท้องที่ของฝ่ายปกครองในพื้นที่อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มี 5 รูปแบบ ได้แก่ 1. ด้านการเอาชนะ คือ การใช้บทบาทหน้าที่เจรจาให้คู่กรณีเกิดการยอมรับและยุติความขัดแย้งร่วมกันด้วยความสุภาพอ่อนโยน 2. ด้านการร่วมมือ คือ การให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกฝ่าย 3. ด้านการประนีประนอม คือ การเจรจาต่อรองให้คู่กรณีเกิดความพอใจทั้งสองฝ่าย เพื่อเป็นการประนีประนอมให้คู่กรณียุติความขัดแย้งระหว่างกัน 4. ด้านการหลีกเลี่ยง คือ การหลีกเลี่ยงความรุนแรงของปัญหาจนนำไปสู่การแตกแยก 5. ด้านการยอมให้ คือ การทำความเข้าใจกับคู่กรณีให้ยุติปัญหาด้วยสันติวิธี เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งก่อนจะเกิดข้อพิพาท

นิยานันท์ วุฒิพนมศักดิ์ ผลงานเรื่อง การพัฒนาชุมชนคุณธรรมต้นแบบบ้านใหม่พัฒนาอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน พบว่า การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชนคุณธรรมต้นแบบบ้านใหม่พัฒนา พบว่า เมื่อมีการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมในการพัฒนาชุมชนคุณธรรมฯ จะเกิดการพัฒนาชุมชนคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งขึ้น โดยที่บ้านใหม่พัฒนา มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง คนในชุมชนรู้สิทธิรู้หน้าที่ตรงต่อเวลา มีความพร้อมเพรียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีการกำหนดมาตรการทางสังคมเพื่อให้ประชาชน อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา ผู้นำและผู้อาวุโสในชุมชน มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน รักษาจารีตประเพณีอันดีงามของชุมชน และการทำงาน บำรุง ศาสนา เป็นหัวใจหลักของชุมชนบ้านใหม่พัฒนา

ชนิษฐา ใจเป็ง ผลงานเรื่อง การท่องเที่ยวกับความเชื่อในเรื่องท้าวเวสสุวรรณของนักท่องเที่ยวชาวไทยกรณีศึกษา วัดจุฬามณี ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา สมุทรสงคราม พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไหว้อิทธิฐานขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์เดินทางด้วยรถส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ จำนวนครั้งที่มา 2-3 ครั้ง ส่วนมากเดินทางมาท่องเที่ยวช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเดินทางร่วมกับครอบครัว และคู่รัก/สามี, ภรรยา ทั้งนี้แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเชื่อในเรื่องท้าวเวสสุวรรณ ณ วัดจุฬามณีภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งทางด้านแรงจูงใจด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม/ความเชื่อ และด้านอารมณ์และความรู้สึก ผลการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเชื่อในเรื่องท้าวเวสสุวรรณ ผลการทดสอบไคสแควร์ ในภาพรวมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว สัมพันธ์กันในบางด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

นพต ชุมภูวิลาส และกฤษณ์ แสนทวี ผลงานเรื่อง การสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน พบว่า การวิเคราะห์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน มี 1) จุดแข็ง ในด้านความศรัทธาในพุทธศาสนา ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ประวัติศาสตร์นครหริภุญชัย และวิถีชีวิตผู้คน 2) จุดอ่อน ในด้านการประชาสัมพันธ์การตลาด การบริหารจัดการท่องเที่ยว การวิจัย สถานที่ตั้ง การคมนาคม การสืบทอดภูมิปัญญา และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) โอกาส การแสวงหาการท่องเที่ยวชุมชน นโยบายรัฐบาล เทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลสารสนเทศ 4) อุปสรรค ในด้านโครงสร้างประชากรสูงอายุ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ไฟป่า ทรัพยากรธรรมชาติเศรษฐกิจตกต่ำ การพัฒนาสินค้าหัตถกรรม และโรคอุบัติใหม่โดยอัตลักษณ์แบรนด์ท่องเที่ยวที่โดดเด่น คือ วัดและโบราณสถาน และมีภาพลักษณ์แบรนด์ท่องเที่ยวด้านความงาม และบุคลิกภาพแบรนด์การท่องเที่ยวในด้านความมีเสน่ห์มากที่สุด เช่น เสน่ห์ของวิถีชีวิตผู้คน ทั้งนี้ จังหวัดลำพูนควรวางตำแหน่งแบรนด์ท่องเที่ยวหลัก คือ 1) เมืองมรดกล้านนา 2) เมืองพหุชาติพันธุ์ 3) เมืองเทศกาลประเพณี 4) เมืองพุทธศาสนาและสุขภาพจิตที่ดี โดยมีแนวทางการจัดการแบรนด์ที่สำคัญในด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ การพัฒนา การตลาด นวัตกรรมและการวิจัย

ประสิทธิ์ เพ็ชรแสนงาม พูนชัย ปันธิยะและเทพประวิณ จันทรแรง ผลงานเรื่อง ศึกษาแนวทางการประกอบธุรกิจผลิตข้าวหอมมะลิเชิงพุทธของเกษตรกรในท้องที่ตำบลชมพู อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง พบว่า ข้าวในพระพุทธศาสนา มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) บุปผชาติ คือ พืชที่กำเนิดเป็นข้าวทุกชนิด 2) อปรินชาติ คือ พืชผักที่บริโภคที่หลัง ราชวงศ์ศากยะปลูกข้าวและมีการทำพิธีกรรมอุปสมบท พิธีแรกนาขวัญ คำว่า “กษัตริย์” มาจากคำว่า “เกษตร” แปลว่าที่ดิน ข้าวมีความสำคัญในพระพุทธศาสนา ทำให้พระพุทธเจ้าบำเพ็ญเพียรจนบรรลุธรรม ได้แก่ 1) หลักธรรมการปลูกข้าว ให้ประสบความสำเร็จ อิทธิบาท 4 หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ สัมมาอาชีวะ ความสันโดษ ความพอเพียง สังคหัตถ์ 4

พระครูสิริสุตานุยุต, ผศ.ดร.พระใบฎีกาวัชชัย ไชยวุฒิ และเสน่ห์ ใจสิทธิ์ ผลงานเรื่อง โรงเรียนผู้สูงอายุ : รูปแบบและการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของวัดและชุมชนจังหวัดลำพูน พบว่า รูปแบบและการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของวัดและชุมชนของโรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ 1) การสังคมสงเคราะห์ เป็นการบูรณาการร่วมกันในการช่วยเหลือผู้สูงอายุของวัดและชุมชนโดยให้ความรู้ การสร้างกิจกรรมช่วยเหลือเป็นรายบุคคล การสร้างอาชีพและรายได้ ชมรมฌาปนกิจสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ และกิจกรรมเตรียมตัวก่อนตาย 2) การพัฒนาสวัสดิการด้านสุขภาวะ อันได้แก่ ทางกาย ทางจิตใจ ทางสังคม และทางปัญญา

และการพัฒนาสวัสดิการด้วยการเผยแพร่ธรรมะ เช่น การเข้าวัดทำบุญในวันสำคัญ การทำบุญ 9 วัด การจัดกิจกรรมธรรมะสัญจร

ปฏิพัทธ์ เพชรศรี และไชยวัฒน์ เผือกคง ผลงานเรื่อง พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของผู้บริโภคสื่อสังคมออนไลน์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มี 4 แนวทางพัฒนา ดังนี้ 1) พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 2) พฤติกรรมการรับรู้ และประโยชน์จากข่าวสารการเมือง 3) พฤติกรรมการวิเคราะห์ และประเมินข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ 4) ทศนคติต่อการรับรู้ข่าวสารการเมืองจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งแนวทางพัฒนาทั้ง 4 จะทำงานร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในรูปแบบ SRAA MODEL

ศตวรรษ สงกาพันธ์ ธงชัย สิงอุดม พระนุชิต นาคเสโน และอัจฉราวรรณ ไฉยะเขียว ผลงานเรื่อง การพัฒนาและยกระดับการจัดการวัฒนธรรมชุมชนวิถีพุทธตามแนวชายแดน จังหวัดเลย พบว่า การพัฒนาและยกระดับการจัดการวัฒนธรรมชุมชนวิถีพุทธ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนวิถีพุทธตามหมวดหมู่เนื่องจากสภาพพื้นที่ทางไกลความเจริญ การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตามนโยบายวิถีพุทธนั้นค่อนข้างที่จะกระทำได้ยาก คือ กำลังคนที่ไม่มีความชำนาญการเฉพาะด้านส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ตามพื้นที่ทุรกันดาร บางครั้งชุมชนต้องการโดยอาศัยกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นผลมาจากขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อต่าง ๆ ของชุมชน บนพื้นฐานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น พิธีกรรม ศาสนา วัฒนธรรม ตามวิถีชีวิตและวัฒนธรรมภายในชุมชน 3. เสนอรูปแบบการจัดการวัฒนธรรมชุมชนวิถีพุทธตามแนวชายแดนจังหวัดเลยโดยการมีส่วนร่วม โดยประชาชนจะเล็งเห็นความสำคัญในกระบวนการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผ่านกระบวนการชักจูงจากผู้นำชุมชน

บุญช่วย ศิริเกษ ชัยณพวงศ์ ศรจันทร์ พระครูปลัดจักรพล สิริโร,ดร. พิมพอร สดเอี่ยม ผลงานเรื่อง สัมปรีชธรรม 7 กับการบริหารองค์การ พบว่า จากการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบข้อบ่งชี้เนื้อหาสาระ ระหว่างความรู้ทางการบริหาร กับองค์ประกอบของหลักสัมปรีชธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักพุทธธรรมสำหรับคนดีหรือคนสมบูรณ์แบบ พออนุโลมได้ว่า มีความสอดคล้องสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันเป็นรายคู่ กล่าวคือความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับปรีชาญาณ (รู้จักชุมชน) ความรู้ด้านองค์การสอดคล้องกับอัตถิยญาณ (รู้จักมุ่งหมาย รู้จักผล) ความรู้ด้านงานหรือภารกิจสอดคล้องกับธัมมญาณ (รู้หลักรู้จักเหตุ) มัตตญาณ (รู้จักประมาณ) และกาลัญญูตา (รู้จักเวลา) ส่วนความรู้ด้านบุคคลสอดคล้องกับบุคคัลญาณ (รู้จักบุคคล) และอัตตญาณ (รู้จักตน) ผลจากการสังเคราะห์เชื่อมโยงสาระกล่าว ทำ

ให้เห็นความสัมพันธ์และความสอดคล้องระหว่างหลักสัปปุริสธรรม 7 กับกระบวนการบริหารองค์การที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้นอีกแนวทางหนึ่งและชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารที่ยึดถือหลักสัปปุริสธรรม 7 นอกจากจะมีคุณสมบัติเป็นคนดีที่สมบูรณ์แบบแล้ว คุณสมบัติดังกล่าวยังมีส่วนส่งเสริมความเป็นนักบริหารที่ประสบความสำเร็จอีกด้วย

พระวิศิษฐกุล สิริปณฺโญ (สุตารักษ์) ผลงานเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการขององค์กรแนวใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ 1.การนำองค์การที่กล่าวถึงความสามารถของผู้นำ 2.การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3. การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5. การมุ่งเน้นบุคลากร 6. การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ และ 7. ผลลัพธ์การดำเนินการ

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(ผศ.ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์)

บรรณาธิการวารสาร มจร หริภุญชัยปริทรรศน์

กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ.2565

สารบัญ

วัตถุประสงค์	ก
กองบรรณาธิการ	ข
ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ	ข
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ค
บทบรรณาธิการ	จ
สารบัญ	ฎ

บทความวิจัย :

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนทางสังคมและความคงอยู่ของพระคิลาณ ปฏฐากในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 7	1-15
พระมหาณัฐฐานันท์ อนุบาลโย (กุลจรัสโกคิน) พูนชัย ปันธิยะ และพระ มหาธณฺชพงค์ สุพฺรหมปญฺโญ (คิดอ่าน)	
การดำเนินชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านหนองบัว ตำบลป่า คา อำเภอท่าม่วง จังหวัดน่าน	16-31
กชพรรณ จันทรา พระชยานันท์มณี,รศ.ดร. และโสภณ บัวจันทร์	
การมีส่วนร่วมเชิงพุทธบูรณาการในการบริหารจัดการน้ำทะเลสาบดอยเต่า อำเภอดอย เต่า จังหวัดเชียงใหม่	32-48
อนันต์ แยมไพบูลย์ พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ และเทพประวิณ จันทร์แรง	
การบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ศึกษา จังหวัดเลย	49-64
พระมหาอาคม อุดมเมธี ประสงค์ หัสริินทร์ และพระครูปริยัติคุณรังษี	
การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในโครงการพระราชดำริของกลุ่มแปรรูปกาแฟเดอมัง มณีพฤษ์ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน	65-79
เกษญากร เชื้อนคำ	
รูปแบบการบริหารจัดการความขัดแย้งในท้องที่ของฝ่ายปกครองในพื้นที่อำเภอเมือง น่าน จังหวัดน่าน	80-95

จักรพงษ์ มะโนชัย	
การพัฒนาชุมชนคุณธรรมต้นแบบบ้านใหม่พัฒนา อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน	96-110
นิยานันท์ วุฒิพนมศักดิ์	
การท่องเที่ยวกับความเชื่อในเรื่องท้าวเวสสุวรรณของนักท่องเที่ยวชาวไทย	111-126
กรณีศึกษา วัดจุฬามณี ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา สมุทรสงคราม	
ชนิษฐา ใจเป็ง	
การสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน	127-141
นพดล ชุมภูวิลาส และกฤษฎณ์ แสนทวี	
ศึกษาแนวทางการประกอบธุรกิจผลิตข้าวหอมมะลิเชิงพุทธของเกษตรกรในท้องที่	142-156
ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง	
ประสิทธิ์ เพ็ชรแสนงาม พูนชัย ปันธิยะ และเทพประวิณ จันทรแรง	
โรงเรียนผู้สูงอายุ : รูปแบบและการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของวัดและชุมชนจังหวัดลำพูน	157-173
พระครูสิริสุตานุยุต, ผศ.ดร. พระใบฎีกาธวัชชัย ไชยวุฒิ และเสน่ห์ ใจสิทธิ์	
พฤติกรรมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของผู้บริโภคสื่อสังคมออนไลน์ในจังหวัด	174-188
สุราษฎร์ธานี	
ปฏิพัทธ์ เพชรศรีและไชยวัฒน์ เผือกคง	
การพัฒนาและยกระดับการจัดการวัฒนธรรมชุมชนวิถีพุทธตามแนวชายแดนจังหวัด	189-203
เลย	
ศตวรรษ สงกาพันธ์ ธงชัย สิงอุดม พระนุชิต นาคเสโนและอัจฉราวรรณ ไชยะเชียว	
บทความวิชาการ :	
สัปปุริสธรรม 7 กับการบริหารองค์การ	204-220
บุญช่วย ศิริเกษ ชัยณพวงศ์ ศรจันทร์ พระครูปลัดจักรพล สิริธโร,ดร.และ	
พิมพ์อร สดเอี่ยม	
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครอง	221-235
ส่วนท้องถิ่น	
พระวิศิษฐกุล สิริปญโญ (สุตารักษ์)	
คำแนะนำ : สำหรับผู้เขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร มจร. หริภุญชัยปริทรรศน์	236-248
วารสาร มจร. หริภุญชัยปริทรรศน์	

